

netwerk
acute zorg
NOORD-HOLLAND
FLEVOLAND

Trendmonitor geboortezorg

2022 – 2024

ROAZ-regio Noord-Holland/Flevoland

1. Inleiding en werkwijze

Inleiding

In 2023 zijn, als basis voor de ROAZ-plannen, subregionale ROAZ-beelden¹ opgesteld. Daarin zijn zorgvraag en zorgaanbod en een toekomstverkenning van zowel de acute zorgketen als de (poli)klinische geboortezorg in de ziekenhuizen in beeld gebracht. Deze rapportage betreft een beknopte update van de ontwikkelingen in de geboortezorg over de periode 2023 en 2024, met 2022 als referentiejaar. Trends zijn zowel voor de gehele ROAZ-regio Noord-Holland/Flevoland (ROAZ NH/FL) als uitgesplitst per subregio weergegeven.

Subregio	Ziekenhuizen / geboortecentra
Noord-Holland Noord (NHN)	Noordwest Ziekenhuisgroep (locatie Alkmaar en Den Helder), Dijklander Ziekenhuis (locatie Hoorn)
Kennemerland (KL)	Spaarne Gasthuis (locatie Haarlem), Rode Kruis Ziekenhuis
Zaanstreek-Waterland (ZW)	Zaans Medisch Centrum
Amsterdam-Amstelland (AA)	Amsterdam UMC (locatie AMC), OLVG (locatie Oost en West <i>(tot eind maart 2024)</i>), Amstelland Ziekenhuis, BovenIJ Ziekenhuis, Bevalcentrum (locatie Zuid <i>(vanaf half augustus 2023)</i> , locatie West <i>(tot eind maart 2024)</i> , locatie Oost <i>(vanaf eind maart 2024)</i>)
Flevoland (FL)	Flevoziekenhuis
Gooi en Vechtstreek (GV)	Tergooi MC

¹ Regionaal overleg acute zorg (ROAZ).

Bron: De Juiste Zorg op de Juiste Plek – Regiobeelden en regioplannen.

1. Inleiding en werkwijze

Werkwijze

De ontwikkelingen in de geboortezorg binnen de ziekenhuizen is in kaart gebracht door middel van een Excel/vragenlijst. Deze vragenlijst is gebaseerd op bestaande registraties, onderzoeken en benchmarks. De data voor onderstaande variabelen zijn enkel geaggregeerd op jaarbasis (2023 en 2024) uitgevraagd:

- Aantal poliklinische bevallingen¹
- Aantal klinische bevallingen²
 - Waarvan aantal inleidingen
 - Waarvan aantal (primaire/secundaire) sectio's
- Aantal (unieke) opnames neonatologie³
- Aantal (unieke) opnames NICU⁴
- Gemiddeld aantal operationele verloskamers, neonatologie bedden en NICU bedden

De vragenlijsten zijn eind februari 2025 uitgezet via de bestuurders van de ziekenhuizen in de ROAZ-regio NH/FL, met een responstermijn van 6 weken. Waar nodig zijn reminders verstuurd om tot 100% respons te komen.

De ontvangen aantallen inleidingen en capaciteitsdata bleken onvoldoende betrouwbaar dan wel valide en zijn derhalve niet opgenomen deze rapportage.

¹ Poliklinische bevallingen: onder verantwoordelijkheid verloskundige 1e lijn

² Klinische bevallingen: onder verantwoordelijkheid verloskundige/gynaecoloog 2e/3e lijn

³ Opnames neonatologie: High Care/Post-Intensive Care, Medium Care, Low Care

⁴ Neonatale intensive care unit (NICU), enkel uitgevraagd bij het Amsterdam UMC.

2.1 Aantal (poli)klinische bevallingen en geboortes

2022-2024

Uitkomsten ROAZ NH/FL

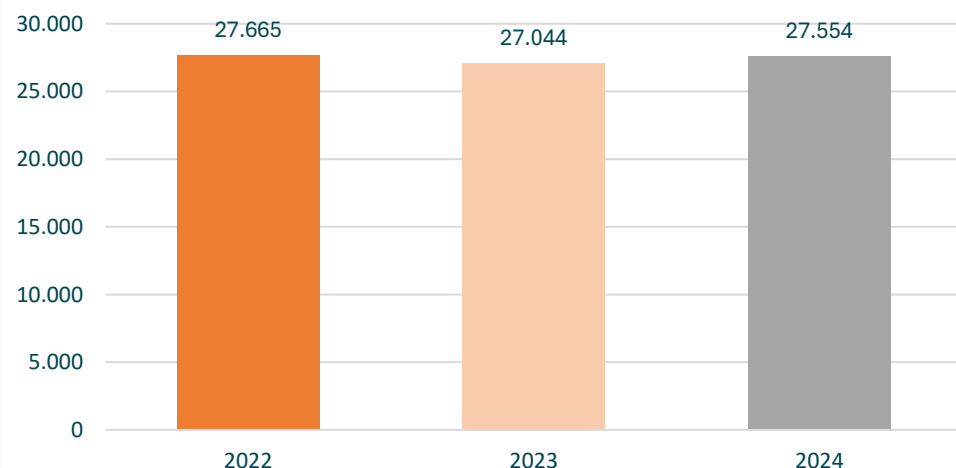
De grafiek linksonder laat zien dat het aantal (poli)klinische bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2022-2024 licht is afgenomen, van 27.665 naar 27.554 (-0,4%). Ten opzichte van 2023 is het aantal (poli)klinische bevallingen in 2024 met 1,9% gestegen.

Deze ontwikkeling is in lijn met de geboortecijfers. Volgens de registratie van het CBS¹ nam het aantal levend geboren kinderen in de ROAZ-regio NH/FL af van 33.507 in 2022 naar 32.511 in 2023, gevolgd door een lichte stijging naar 33.202 in 2024 (-0,9% ten opzichte van 2022 en 2,0% ten opzichte van 2023).

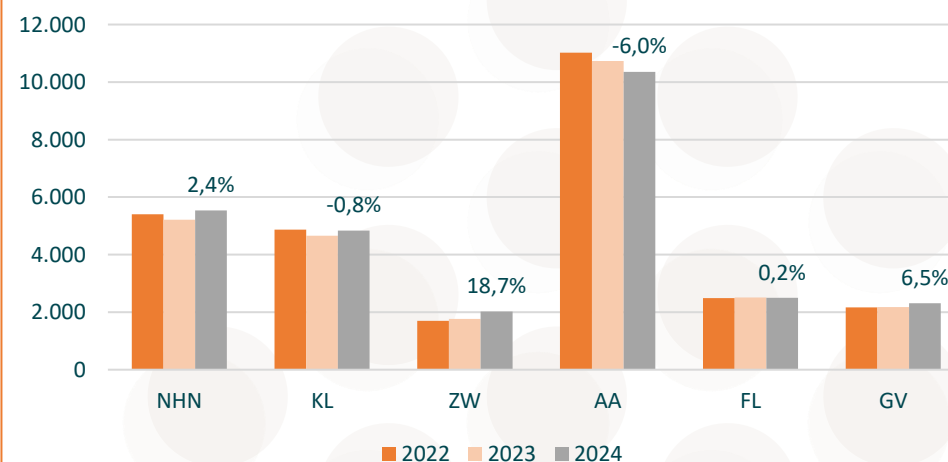
Uitkomsten subregio's

De grafiek rechtsonder laat zien dat de trend in het aantal (poli)klinische bevallingen varieert tussen de subregio's. In AA is over de periode 2022-2024 de sterkste daling zichtbaar (-6,0%), in ZW de sterkste stijging (18,7%). Ondanks alle inspanningen om de capaciteitsproblematiek in AA te reduceren is het aantal bevallingen vanuit AA in andere subregio's toegenomen, met de grootste overloop naar ZW, GV en KL.

Aantal (poli)klinische bevallingen ROAZ NH/FL

Aantal (poli)klinische bevallingen per subregio

¹ Bron: CBS StatLine - Bevolkingsontwikkeling; regio per maand.

2.2 Aantal poliklinische en klinische bevallingen

2022-2024

Uitkomsten ROAZ NH/FL

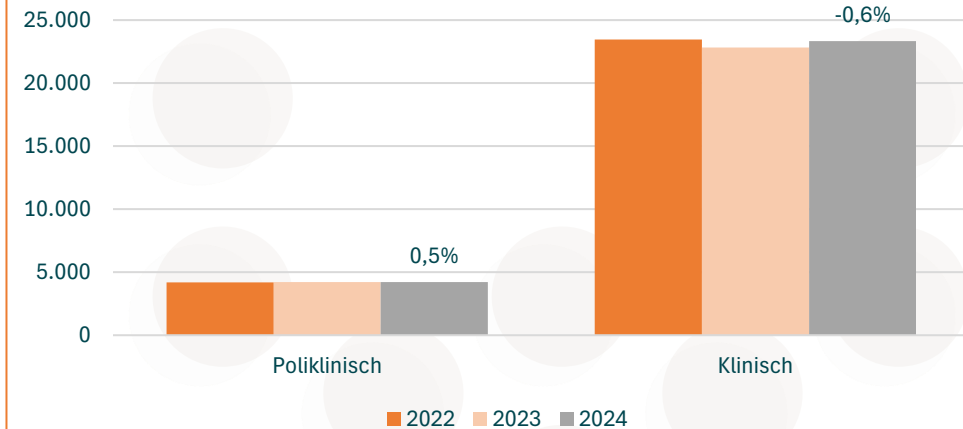
De grafiek rechts laat zien dat het aantal poliklinische bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2022-2024 nagenoeg gelijk is gebleven en het aantal klinische bevallingen met -0,6% licht gedaald.

Uitkomsten subregio's

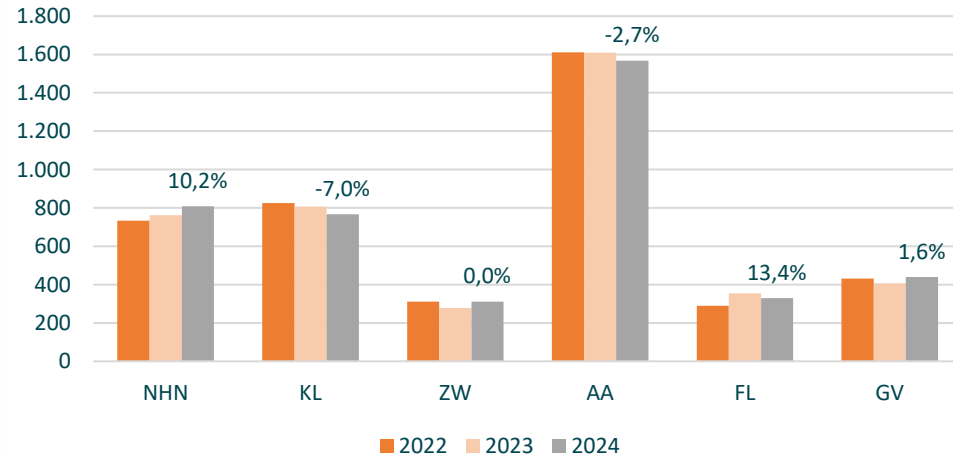
Over de periode 2022-2024 is het aantal poliklinische bevallingen (grafiek linksonder) in NHN en FL toegenomen en in KL geleidelijk afgenomen. In AA is enkel een afname ten opzichte van 2023 zichtbaar.

Het aantal klinische bevallingen (grafiek rechtsonder) is in ZW sterk toegenomen (22,9%) en alleen in AA (-6,6%) en FL afgenomen (-1,5%). Zoals op de vorige pagina toegelicht heeft er een verschuiving vanuit AA naar met name ZW en GV plaatsgevonden.

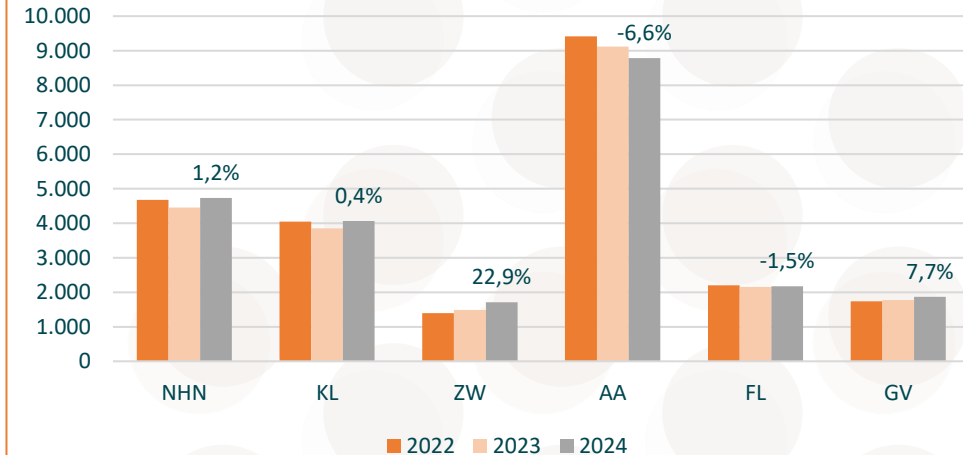
Aantal bevallingen ROAZ NH/FL

Aantal poliklinische bevallingen per subregio

Aantal klinische bevallingen per subregio

2.3 Aantal primaire/secundaire sectio's

2022-2024

Uitkomsten ROAZ NH/FL

Over de periode 2022-2024 is het aantal primaire/secundaire sectio's in de ROAZ-regio NH/FL* gestegen, van 5.256 in 2022 naar 5.476 in 2023 en naar 5.643 in 2024. In verhouding tot het aantal (poli)klinische bevallingen is het aandeel primaire/secundaire sectio's met 1,9 procentpunt gestegen, van 20,2% in 2022 naar 22,1% in 2024 (grafiek linksonder).

Uitkomsten subregio's

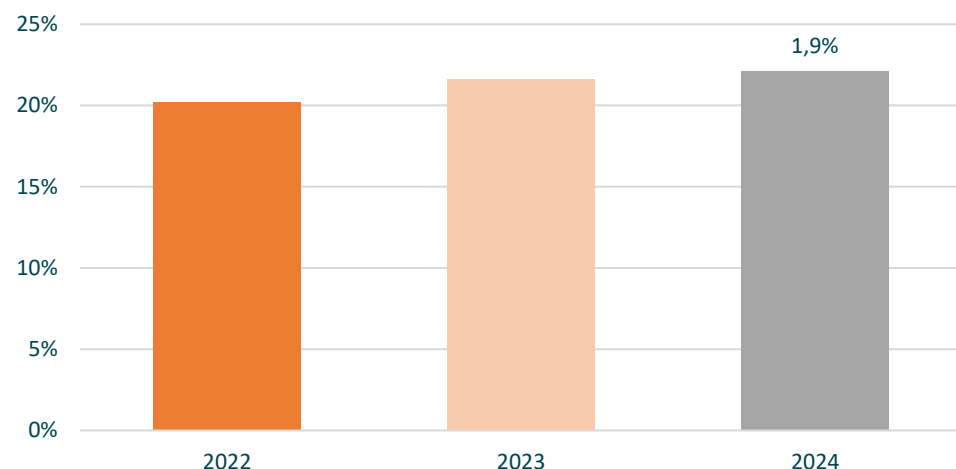
In alle subregio's is het aandeel primaire/secundaire sectio's in 2024 ten opzichte van 2022 gestegen (grafiek rechtsonder). In FL is de grootste stijging zichtbaar (3,6 procentpunt), in GV de laagste (0,8 procentpunt). Uitsplitsing naar primaire en secundaire sectio's is op basis van de uitgevraagde data niet mogelijk.

* Toelichting

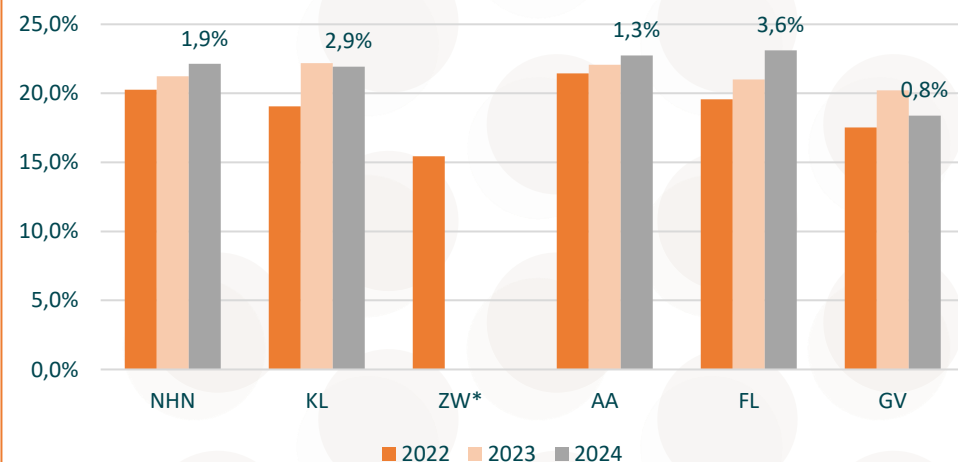
Voor ZW was het aantal sectio's in 2023 en 2024 ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog niet voorhanden. Daarom is de grafiek op ROAZ-regio niveau exclusief ZW en is bij de uitsplitsing naar subregio's alleen 2022 weergegeven.

Om te corrigeren voor de trend in het aantal (poli)klinische bevallingen is het aandeel sectio's weergegeven in de grafieken, in plaats van het absolute aantal.

Aandeel sectio's ROAZ NH/FL (excl. ZW)

Aandeel sectio's per subregio

2.4 Aantal opnames neonatologie en NICU

2022-2024

Uitkomsten ROAZ NH/FL

Over de periode 2022-2024 is het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de neonatologie in de ROAZ-regio NH/FL* met -1,7% licht afgenomen (grafiek linksonder). Het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de NICU van het Amsterdam UMC is gedaald van 731 in 2022 naar 715 in 2023 en 703 in 2024 (-3,8% ten opzichte van 2022). Dit heeft mogelijk te maken toenemende complexiteit van zorg en daardoor langere opnameduur.

Uitkomsten subregio's

In KL is een sterke daling ten opzichte van 2022 zichtbaar (-6,7%). In AA en FL is het aantal unieke pasgeborenen opgenomen op de neonatologie in 2024 licht gestegen ten opzichte van 2022 (respectievelijk 2,6% en 3,7%).

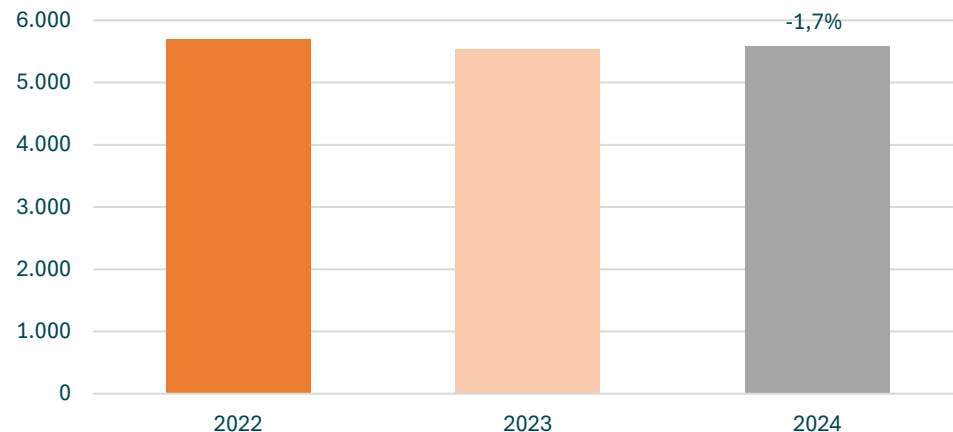
* Toelichting

Voor ZW was het aantal opnames neonatologie in 2023 en 2024 ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog niet voorhanden. Daarom is de grafiek op ROAZ-regio niveau exclusief ZW en is bij de uitsplitsing naar subregio's alleen 2022 weergegeven.

In AA konden 2 ziekenhuizen het aantal neonatologie opnames niet scheiden van de kraamafdeling. Onderstaande grafieken zijn exclusief OLVG en BovenIJ.

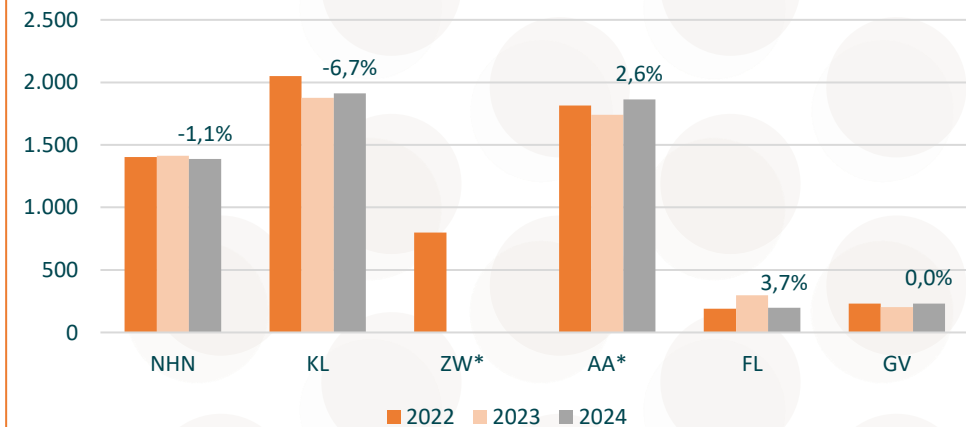
Aantal opnames neonatologie ROAZ NH/FL

(excl. ZW, AA excl. OLVG en BovenIJ)

Aantal opnames neonatologie per subregio

(AA excl. OLVG en BovenIJ)

3. Conclusies en vervolg

Conclusies

In navolging op de ROAZ-beelden¹ beschrijft deze trendmonitor geboortezorg de ontwikkelingen in (poli)klinisch zorggebruik in de ROAZ-regio NH/FL ten opzichte van 2022.

In lijn met de geboortecijfers van het CBS is het aantal (poli)klinische bevallingen in de ROAZ-regio NH/FL over de periode 2022-2024 licht afgenomen van 27.665 naar 27.554 (-0,4%). Deze ontwikkeling is tegen de verwachte toename in het aantal levend geboren kinderen zoals beschreven in de ROAZ-beelden. Volgens de meest recent prognoses van het CBS wordt vanaf 2026, na een dalende trend en kleine geboortepiek in 2021, weer een geleidelijke stijging van het aantal geboortes verwacht.^{2,3}

De ontwikkeling in het aantal poliklinische en klinische bevallingen over de periode 2022-2024 varieert tussen de subregio's. De toename van het aantal bevallingen in ZW en GV is deels toe te wijzen aan de opvang van cliënten uit AA. In ZW zijn hierover capaciteitsafspraken met de zorgverzekeraar gemaakt.

Op ROAZ-regio niveau is zowel het aantal klinische bevallingen als neonatologie en NICU opnames licht gedaald. Het percentage (primaire/secundaire) sectio's juist gestegen. De Perined rapportage uit 2022 liet in 2019, 2020 en 2021 een stijging in het percentage sectio's zien, maar door aanleverproblematiek zijn nog geen recentere landelijke cijfers en duiding beschikbaar.⁴ De kwaliteit van de ontvangen data over inleidingen was helaas onvoldoende om op te nemen in deze rapportage.

Vervolg

Ten tijde van het opstellen van deze rapportage is nog niet bekend wanneer de ROAZ-beelden inclusief toekomstverkenning worden opgesteld. Tussentijds zullen de ontwikkelingen in de geboortezorg in de ROAZ-regio NH/FL periodiek gemonitord worden. Daarbij zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij bestaande registraties om eenduidige data te verkrijgen en administratieve lasten te beperken. Verbeterpunt voortkomend uit deze uitvraag is het aanscherpen van de vragen en definities, van onder andere het aantal inleidingen en capaciteitsdata, voor een betrouwbare en valide vergelijking over jaren en tussen subregio's. Er zal ook gekeken worden naar verdere verdiepmogelijkheden, zoals uitsplitsing van het aantal primaire en secundaire sectio's.

¹ Bron: *De Juiste Zorg op de Juiste Plek - Regiobeelden en regioplannen 2023*.

² Bron: CBS - *Bevolkingsprognose 2023-2070: minder geboorten, meer migratie* (zie hoofdstuk 3.1).

³ Bron: CBS - *CBS - Kernprognose 2024-2070: een miljoen inwoners erbij in 2037* (zie hoofdstuk 2.1).

⁴ Bron: Perined - <https://www.perined.nl>.

4. Tot slot

Disclaimer

Dit rapport is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Alle informatie in het rapport is afkomstig uit externe bronnen. Mochten er desondanks onjuistheden in het rapport staan, dan kan het Netwerk Acute Zorg Noord-Holland/Flevoland hiervoor niet aansprakelijk gesteld worden. Aan eventuele onjuistheden of onvolledigheden kunnen geen rechten ontleend worden. De lezer is verantwoordelijk voor keuzes die hij/zij maakt op grond van de informatie in dit rapport, alsmede voor het gebruik van deze informatie. Aan de informatie uit dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie en gegevens in dit rapport mogen zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming niet worden vermenigvuldigd of gepubliceerd.

Contact

Neem voor meer informatie, vragen of suggesties over deze rapportage contact op met het Netwerk Acute Zorg Noord-Holland/Flevoland via naznhfl@amsterdamumc.nl.

Afkortingen

AA: Amsterdam-Amstelland

CBS: Centraal Bureau voor de Statistiek

FL: Flevoland

GV: Gooi & Vechtstreek

KL: Kennemerland

NHN: Noord-Holland Noord

NICU: neonatale intensive care unit

ROAZ: regionaal overleg acute zorg

ZW: Zaanstreek-Waterland

Bronnen

- CBS StatLine - Bevolkingsontwikkeling; regio per maand.
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37230ned>
- CBS - Bevolkingsprognose 2023-2070: minder geboorten, meer migratie.
<https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2023/bevolkingsprognose-2023-2070-minder-geboorten-meer-migratie>
- CBS - Kernprognose 2024–2070: een miljoen inwoners erbij in 2037.
<https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2024/kernprognose-2024-2070-een-miljoen-inwoners-erbij-in-2037>
- De Juiste Zorg op de Juiste Plek. Integraal Zorgakkoord (IZA) - Regiobeelden en regioplannen.
<https://www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/programmas/integraal-zorgakkoord/iza-onderdelen/regionale-samenwerking/regiobeelden-en-plannen>
- Perined. <https://www.perined.nl>